

Curtea declară inadmisibilă cererea de decizie preliminară formulată de o instanță poloneză prin care urmărește să se stabilească dacă dreptul Uniunii îi conferă competența, pe care nu o deține în temeiul dreptului polonez, de a constata că raportul de muncă al unui judecător este inexistent din cauza unor vicii care afectează actul de numire al acestuia

Întrebările adresate de instanța națională nu răspund unei nevoi obiective pentru soluționarea litigiului cu care este sesizată

În luna ianuarie a anului 2019, împotriva lui M. F., judecătoare în cadrul Sąd Rejonowy w P. (Tribunalul Districtual din P., Polonia), a fost inițiată o procedură disciplinară pentru pretense întârzieri în examinarea cauzelor în care această judecătoare era chemată să se pronunțe. J. M., acționând în calitate de președinte al Sąd Najwyższy (Curtea Supremă, Polonia) care conduce lucrările Camerei disciplinare a acestei din urmă instanțe, a desemnat Sąd Dyscyplinarny przy Sądzie Apelacyjnym w [...] (Tribunalul Disciplinar de pe lângă Curtea de Apel din [...], Polonia) să judece în această procedură.

Considerând că numirea lui J. M. în cadrul acestei camere disciplinare era afectată de mai multe neregularități, M. F. a sesizat Curtea Supremă cu o acțiune civilă având ca obiect constatarea inexistenței unui raport de muncă între J. M. și aceeași instanță, solicitând de asemenea acesteia din urmă suspendarea procedurii disciplinare desfășurate împotriva lui M. F. Una dintre camerele Curții Supreme, Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych (Camera pentru litigii de muncă și asigurări sociale, denumită în continuare „instanța de trimitere”), a fost astfel însărcinată să examineze aceste cereri.

Instanța de trimitere, după ce a constatat că mandatul de judecător exprimă un raport juridic ce ține de dreptul public, iar nu de dreptul civil, și că o acțiune precum cea în discuție în litigiul principal nu este, astfel, susceptibilă să intre în domeniul de aplicare al Codului de procedură civilă, ridică totuși problema dacă principiul protecției jurisdicționale efective, care este consacrat de dreptul Uniunii, și obligația ce revine statelor membre, în temeiul articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, de a se asigura că instanțele din ordinele lor juridice, care se pot pronunța în domenii acoperite de dreptul Uniunii, îndeplinesc cerințele care decurg din acest principiu și în special cerințele referitoare la independența și la imparțialitatea lor și la faptul că sunt constituite prin lege, au drept consecință că îi conferă competența, pe care nu o are în temeiul dreptului polonez, de a constata în cadrul procedurii principale că pârâul în cauză nu are mandat de judecător.

În hotărârea pronunțată astăzi, **Curtea declară inadmisibilă cererea de decizie preliminară.**

Curtea amintește că întrebările adresate de o instanță națională trebuie să răspundă unei nevoi obiective pentru soluționarea litigiului cu care este sesizată, iar cooperarea dintre Curte și instanțele naționale instituită la articolul 267 TFUE presupune astfel, în principiu, ca instanța de trimitere să fie competentă să se pronunțe cu privire la litigiul principal, pentru ca acesta să nu fie considerat pur ipotetic. Deși Curtea a admis că situația poate fi diferită în anumite împrejurări excepționale, o asemenea soluție nu poate fi reținută în speță.

Într-adevăr, în primul rând, însăși instanța de trimitere subliniază că, atunci când este sesizată cu o acțiune civilă în constatarea inexistenței unui raport juridic, nu dispune, în temeiul dreptului național, de competența care i-ar permite să se pronunțe cu privire la legalitatea actului de numire în discuție.

În al doilea rând, prin acțiunea civilă introdusă de M. F se urmărește, în realitate, să se conteste decizia prin care J. M. a desemnat instanța disciplinară competentă să judece în procedura disciplinară desfășurată împotriva lui M. F, procedură a cărei suspendare aceasta din urmă o solicită, de altfel, instanței de trimitere. Astfel, întrebările adresate Curții se referă în mod intrinsec la un alt litigiu decât litigiul principal și în privința căruia acesta din urmă nu este, în realitate, decât accesoriu. Pentru a răspunde la aceste întrebări, Curtea ar fi constrânsă să ia în considerare mai degrabă elementele relevante care caracterizează acest alt litigiu decât să țină seama de configurația litigiului principal, astfel cum impune articolul 267 TFUE.

În al treilea rând, Curtea observă că, în lipsa unui drept la acțiune directă împotriva numirii lui J. M. în calitate de președinte al Camerei disciplinare a Curții Supreme sau împotriva actului emis de J. M. prin care este desemnată instanța disciplinară însărcinată cu examinarea litigiului respectiv, M. F. ar fi putut invoca în fața acestei din urmă instanțe o contestație întemeiată pe eventuala încălcare, care decurge din actul de desemnare în discuție, a dreptului său ca litigiul respectiv să fie judecat de o instanță judecătorească independentă și imparțială, constituită în prealabil prin lege. Curtea amintește, de altfel, în această privință, că a statuat că dispozițiile Legii privind instanțele de drept comun, în măsura în care conferă președintelui Camerei disciplinare a Curții Supreme competența discreționară de a desemna instanța disciplinară competentă să judece în procedurile disciplinare inițiate împotriva judecătorilor de la instanțele de drept comun, nu îndeplinesc cerința care decurge din articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, potrivit căreia asemenea cauze trebuie să poată fi examinate de o instanță judecătorească „constituită prin lege”¹. Această dispoziție, în măsura în care impune o asemenea cerință, trebuie, în plus, să fie considerată că are efect direct, în așa fel încât principiul supremației dreptului Uniunii impune unei instanțe disciplinare astfel desemnate să lase neaplicate dispozițiile naționale în temeiul cărora a intervenit desemnarea sa și, prin urmare, să se declare necompetentă să judece litigiul cu care este sesizată.

În al patrulea rând, Curtea arată că, în speță, acțiunea principală urmărește în esență obținerea unei forme de invalidare *erga omnes* a numirii lui J. M. în funcția de judecător, chiar dacă dreptul național nu îi autorizează și nu i-a autorizat niciodată pe toți justițiabilii să conteste numirea judecătorilor prin intermediul unei acțiuni directe în anulare sau în invalidare a unei asemenea numiri.

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Este de competența instanței naționale să soluționeze cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 4293

¹ Hotărârea din 15 iulie 2021, Comisia/Polonia (Regimul disciplinar al judecătorilor) (C-791/19, a se vedea de asemenea CP nr. 130/21).